

HEEMKUNDEKRING
Schijndel

NIEUWSBRIEF HEEMKUNDEKRING SCHIJNDEL

September 2023

NIEUWS VAN HET BESTUUR

Beste leden van Heemkundekring Schijndel,

Tijdens de laatste Algemene Ledenvergadering van maart 2023 heeft Jan Aalders te kennen gegeven na meer dan 20 jaar zijn rol als secretaris van onze Heemkundekring uiterlijk begin 2024 te willen beëindigen. Namens het bestuur en met veel genoegen kan ik hierbij aankondigen dat we erin zijn geslaagd de opvolging van onze secretaris Jan Aalders vorm te geven. Aangezien Jan een heel breed takenpakket op zijn schouders had zijn er een paar taken herverdeeld onder de overige bestuursleden. Maar belangrijker om te melden is dat we **Bernadette Keetels - Vousten** bereid hebben gevonden om de taken van Jan als secretaris te willen overnemen. Formeel zal de ALV in maart 2024 de benoeming van Bernadette als bestuurslid van onze Heemkundekring dienen goed te keuren; op dat moment zal Jan zijn taken dan ook formeel overdragen. Voor een geleidelijke en naadloze overdracht zal Bernadette vanaf nu al volop meedraaien in bestuursvergaderingen en ingewerkt worden door Jan Aalders.

Wij zijn zeer verheugd dat we op deze wijze de continuïteit in ons bestuur te kunnen waarborgen. Hieronder stelt Bernadette zich voor

Vriendelijke groeten
Namens het bestuur,
Aart Voets
Voorzitter

BERNADETTE KEETELS-VOUSTEN STELT ZICH VOOR.

Mijn naam is Bernadette Keetels-Vousten, 63 jaar, geboren en getogen in Schijndel. Ik ben getrouwd met Ton en we hebben samen twee kinderen en drie kleinkinderen. Tot begin dit jaar heb ik 17 jaar gewerkt bij de gemeente Schijndel en later Meierijstad. Mijn functie was coördinator van VVV Schijndel, gehuisvest in het Museum Jan Heestershuis. Vanaf 2020 heb ik me bezig gehouden met het opzetten, ondersteunen en begeleiden van uiteindelijk 17 Toeristische Informatiepunten (TIP's) in Meierijstad ter vervanging van de VVV punten, in elke kern minstens één. In Schijndel is een TIP gevestigd in het Raadhuis op de Markt, Winery & Herbs aan de Boxtelseweg en de Schaapskooi in het Wijbosch.

Nu ik meer tijd heb gekregen pas ik wekelijks op de kleinkinderen (1, 4 en 6 jaar) en dat doe ik met veel plezier. Daarnaast hou ik van fietsen en wandelen en ben ik weer begonnen met schilderen.

Ik vind het leuk om de taak als secretaris van de Heemkundekring Schijndel op me te nemen. Na een gesprek met Aart en het deelnemen aan enkele vergaderingen heb ik een beetje een idee gekregen wat er zoal speelt binnen de vereniging, welke activiteiten er georganiseerd worden en wat er achter de schermen allemaal gedaan wordt door verschillende werkgroepen. De komende tijd hoop ik daar een nog beter beeld van te krijgen en natuurlijk ook de actieve leden te ontmoeten.

De komende maanden zal Jan me wegwijs maken in de Heemkamer en geleidelijk aan de secretariële taken aan mij overdragen.

Ik hoop jullie binnenkort te ontmoeten op één van de lezingen of in de Heemkamer.

Groeten, Bernadette

LEZINGEN EN ANDERE ACTIVITEITEN

In de tweede helft van dit jaar hebben we nog de volgende activiteiten op onze kalender staan:

- 9 oktober; Geschiedenis van Veghel en de historische band tussen Schijndel en Veghel. Rolf Vonk.
- 13 november; Smokkelen in Noord-Brabant. Paul Spapens.
- 11 december; Voedsel in de middeleeuwen. Theo de Jong.

Over de lezing van Rolf Vonk op 9 oktober a.s. kunnen we alvast het volgende meedelen.

In de reeks lezingen die de heemkundekringen van Sint-Oedenrode, Schijndel en Veghel samen organiseren is dit keer Veghel aan de beurt. Rolf Vonk verzorgt voor Heemkundekring Schijndel de lezing 'Veghel, Parel van de Meierij'.

Al meer dan een eeuw wordt Veghel -de grootste kern van Meierijstad- bezongen als de 'Parel van de Meierij'. Een titel die in 1947 door een Rooienaar vereeuwigd werd in het officieuze volkslied van Veghel toen het dorp haar streekfuncties voor de Midden-Meierij uitbouwde en 'stadse' trekjes ontwikkelde. Wie echter goed kijkt, ontdekt een kern met vele gezichten die door buitenstaanders zowel als dorp én stad getypeerd wordt en opvalt door haar opvallend hoge werkethos.

In deze lezing neemt Rolf Vonk u mee in de geschiedenis van Veghel en haar kerkdorpen. Daarbij zal hij u laten zien welke historische banden Schijndel en Veghel kenmerken; van het 'Rooise wiegje' waaruit Veghel ontsproten is tot het Meierijstad van nu.

Rolf Vonk is werkzaam bij Erfgoed Brabant en was voorheen leraar basisonderwijs in de Boskant. Hij heeft ook rondleidingen in Veghel en is lid van de Monumentencommissie Meierijstad.

EXCURSIE NAAR BREDA WAS PRACHTIG!

Dit jaar gingen we naar Breda maar onderweg natuurlijk lekker koffie drinken bij Van de Valk in Gilze. Daarna kregen we in de Grote Kerk ofwel Nassaukerk omdat daar veel leden van de Nassaudynastie zijn begraven, een boeiende rondleiding.

Bij Van de Valk Princeville een lekkere lunch en weer terug naar het centrum van Breda voor een zeer interessante rondleiding bij het kasteel van Breda, het Begijnhof, de Waalse kapel en de Synagoge die weer in gebruik is. Gezegd moeten worden dat we uitstekende gidsen hadden. Tot slot de nazit op een terrasje want het weer was ons die dag goed gezind.

We hopen wel op meer deelnemers het volgend jaar.

Van deze excursie is een filmpje gemaakt door Henk Helsdingen in samenwerking Gerard Eickmans. Als u dat filmpje wilt bekijken, ga dan naar onze website en onder collecties vindt u ons YouTubekanaal waar u de film kunt vinden. Daarop staan overigens meer mooie films.

CURSUS SKINLELOGIE 2023

Om de kennis van de geschiedenis van Schijndel levend te houden organiseert Heemkundekring Schijndel op 6 avonden in oktober en november 2023 de cursus Skinlelogie.

Deze cursus zal worden gegeven:

- in sociaal cultureel centrum "t Spectrum", Steeg 9 Schijndel;
- van 19.30 tot 21.30 uur.

Programma van deze cursus is:

Dinsdag 24 oktober 2023: Geologie, ontstaan landschap en landbouw door Sjors van de Greef.

Dinsdag 31 oktober 2023: Van stenen werktuigen tot musket door Gerard van Kaathoven en Ruud Hemelaar.

Dinsdag 7 november 2023: Schijndel door de eeuwen heen door Dirk Paagman.

Dinsdag 14 november 2023: WO 2 en de Granaatweken door Dirk Paagman.

Dinsdag 21 november 2023: Van ambacht tot industrie door Johan van Geffen.

Dinsdag 28 november 2023: SchijndelWiki .nl door Jo van der Aa en diploma-uitreiking en bezoek aan de heemkamer.

Toelichting.

Heemkundekring Schijndel verzorgt ook dit jaar weer een cursus over de geschiedenis van Schijndel. Het motto van Heemkundekring Schijndel is: "Wie het verleden niet kent, weet niet waarom het heden er zo uitziet".

Er is al een aantal keren met veel succes een cursus Skinlelogie gegeven om belangstellenden te vertellen over de geschiedenis van Schijndel. Steeds was de belangstelling groot.

Dit jaar wordt de cursus Skinlelogie wederom gegeven op 6 dinsdagen in "t Spectrum" met een afsluiting in de Heemkamer in "t Spectrum".

Eerst wordt door Sjors van de Greef ingegaan op het unieke van Schijndel binnen de eigen en andere regio's. De ontstaansgeschiedenis van ons landschap wordt behandeld, evenals de wijze waarop onze voorouders dit gebied hebben ingericht.

Dirk Paagman vertelt over de geschiedenis van Schijndel door de eeuwen heen. Maar ook over de Granaatweken, die tijdens WOII met name het centrum van Schijndel zo hebben verwoest.

Bij Johan van Geffen staan de ambachten en de industrialisatie van Schijndel centraal.

Ruud Hemelaar en Gerard van Kaathoven zullen ingaan op het thema archeologie in Schijndel.

De cursisten worden door de tijd gevoerd om duidelijk te maken wat er op het grondgebied van het huidige Schijndel gebeurde vanaf de steentijd tot de moderne tijd. Daarbij komt het landschap ter sprake, hoe er gebruik van werd gemaakt, hoe de eerste vestigingen er uit zagen, wat er aan vondsten zijn uit de verschillende periodes en wat die vertellen over de tijd en de mensen. We reizen dus vanuit de steentijd (ca. 150.000 jaar geleden), via de brons- en ijzertijd, de middeleeuwen en de moderne tijd door de ontstaansgeschiedenis van Schijndel. Anders gezegd, van de Neanderthaler-vondsten uit het kanaal en de fietstunnel bij Wijbosch, via de eerste bewijzen van bewoning uit de Karolingische tijd in de dr. Ariënsstraat naar de 14^e-eeuwse veldbrand ovens op het Paaspoterrein.

Iedere cursist ontvangt na afloop een getuigschrift.

Op de laatste avond vertelt Jo van de Aa u alles over SchijndelWiki.nl, de plaats waar u alles over de geschiedenis van Schijndel zelf gemakkelijk kunt vinden, maar ook zelf dingen kunt plaatsen.

De start van de cursus is gepland op dinsdag 24 oktober 2023.

De kosten bedragen € 42,50 voor 6 cursusavonden inclusief een reader en koffie/thee.

Voor deelname zoals hiervoor beschreven maar inclusief een jaar lidmaatschap van de Heemkundekring Schijndel, ingaande 2023, zijn de kosten € 57,50.

De kosten dienen voor aanvang van de cursus te worden betaald door het van toepassing zijnde bedrag over te maken op Rabobanknummer: NL75RABO 01671 80630 van de heemkundekring Schijndel o.v.v. cursus Skinlelogie/lidmaatschap = (alleen vermelden als dat van toepassing is)

Belangstellenden kunnen zich **tot 13 oktober 2023 bij voorkeur per mail** aanmelden bij Jan Aalders, secretaris van de Heemkundekring, Kortenaerstraat 60, Schijndel, tel. 073-5474566/06-23103883, email: secretariaat@heemkundekringschijndel.nl. Hij kan eventuele vragen ook beantwoorden.

Organisatie: Berry Dekkers en Trees Vermeer
